

LEHDISTÖTIEDOTE nro 86/23

Luxemburgissa 25.5.2023

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-290/21 | AKM (Satelliittikanavapakettien tarjoaminen Itävallassa)

Valtioiden rajat ylittävä ohjelmien edelleen lähettäminen satelliitin välityksellä: lähetysvaltion periaatetta sovelletaan myös satelliittikanavapakettien tarjoajaan

Näin ollen on niin, että jos satelliittikanavapakettien tarjoajan on saatava asianomaisten tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien haltijoiden lupa sillä perusteella, että se osallistuu teosten satelliittivälitykseen yleisölle, tämä lupa on hankittava ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa ohjelmasignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun

Pääasian valittaja Staatlich genehmigte Gesellschaft der Autoren, Komponisten und Musikverleger Reg. Gen. mbH (AKM) on itävaltalainen tekijänoikeuksien yhteisvalvontayhteisö. Sillä on musiikkiteoksia koskeva käyttö lupa, jonka nojalla sillä on yhteisiä etuja valvovana osapuolena oikeus käyttää lähetysoikeuksia Itävallan alueella. Canal+ Luxembourg Sàrl (jäljempänä Canal+) on Luxemburgiin sijoittautunut televisiolähetystoiminnan harjoittaja, joka tarjoaa Itävallassa satelliitin välityksellä muissa jäsenvaltioissa sijaitsevien lukuisien lähetystoiminnan harjoittajien teräväpiirto- ja vakiopiirto-ohjelmia salattuina paketteina (satelliittikanavapaketit).

Satelliitin välityksellä lähetettävät ohjelmasignaalit saatetaan välitysketjuun (nouseva siirtotie) pääsääntöisesti itse lähetystoiminnan harjoittajien toimesta ja joskus Canal+:n toimesta näissä muissa jäsenvaltioissa. Lähetetty sädekimppu sisältää koko ohjelman kuvanlaadultaan teräväpiirtona kaikkine lisätietoineen, joita ovat esimerkiksi äänitiedostot ja tekstitystiedostot. Kun satelliitti on "lähettänyt edelleen" kyseisen sädekimppun, se vastaanotetaan satelliittivastaanottimilla peittoalueella. Tässä yhteydessä sädekimppu jaetaan osiin ja käyttäjä voi katsoa ohjelman vastaanottimella salauksen purkulaitteen avulla. Canal+:n tarjoamiin satelliittikanavapaketteihin sisältyy sekä maksullisia että ilmaisia televisio-ohjelmia. Toisin kuin on laita maksullisten lähetysten osalta, ilmaisia lähetyksiä ei salata ja ne ovat Itävallan alueella satelliitin välityksellä kaikkien saatavilla vakiopiirtolaatuisina.

Koska AKM katsoi, että Canal+ loukkasi sen hallinnoimia oikeuksia, se nosti itävaltalaisissa tuomioistuimissa kanteen, jossa se vaatii lähinnä, että Canal+ määrätään lopettamaan satelliittisignaalien lähettäminen Itävallassa ja maksamaan vahingonkorvausta, ja väitti, että niissä jäsenvaltioissa, joissa lähetystoiminta tai satelliittivälitys yleisölle on tapahtunut, tällaista hyödyntämistä varten ei ollut saatu lupaa eikä AKM ollut antanut lupaa kyseiseen lähetystoimintaan Itävallassa.

Oberster Gerichtshof (ylin tuomioistuin, Itävalta), jonka käsiteltäväksi on saatettu Revision-valitus Oberlandesgericht Wienin (Wienin osavaltion ylioikeus, Itävalta) antamasta tuomiosta – jossa katsottiin erityisesti, että pääasiassa kyseessä olevilla satelliittikanavapaketeilla on uusi yleisö eli eri yleisö kuin se, joka voi katsoa lähetystoiminnan harjoittajien vapaasti katsottavissa olevia lähetyksiä –, päätti esittää unionin tuomioistuimelle

ennakkoratkaisukysymyksen direktiivin 93/83¹ ja erityisesti sen 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan tulkinnasta. Tämän säännöksen mukaan satelliittivälitys yleisölle tapahtuu ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa yleisradio-organisaation valvonnassa ja vastuulla ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Unionin tuomioistuin toteaa, että **jos satelliittikanavapakettien tarjoajan on saatava asianomaisten tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien haltijoiden lupa sillä perusteella, että se osallistuu teosten satelliittivälitykseen yleisölle, tämä lupa on hankittava** kyseiselle lähetystoiminnan harjoittajalle myönnetyn luvan tavoin **ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun.**

Unionin tuomioistuin muistuttaa aluksi, että direktiivin 93/83 1 artiklan 2 kohdan b alakohdassa vahvistetun säännön soveltamisen edellytyksenä on, että kyseessä on oltava kyseisen 1 artiklan 2 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettu "satelliittivälitys yleisölle", jonka osalta kyseisissä säännöksissä asetetaan kumulatiivisia edellytyksiä. Niinpä välittäminen on yhtenä kokonaisuutena pidettävä "satelliittivälitys yleisölle", jos sen käynnistää ohjelmesignaalien saattaminen välitykseen "yleisradio-organisaation valvonnassa ja vastuulla", jos signaalit saatetaan "satelliittiin johtavaan ja maata kohti palaavaan katkeamattomaan välitysketjuun", jos signaalit ovat "yleisön vastaanotettaviksi tarkoitettuja" ja jos siinä tapauksessa, että kyseiset signaalit on koodattu, "yleisradio-organisaatio itse tai joku muu sen suostumuksella saattaa lähetyksen koodauksen purkulaitteita yleisön saataville".

Unionin tuomioistuin toteaa tämän jälkeen, että sekä televisio-ohjelmien epäsuoraa että suoraa välittämistä, jotka täyttävät kaikki kumulatiiviset edellytykset, on molempia pidettävä yhtenä ja siten jakamattomana satelliittivälityksenä yleisölle. Satelliittivälityksen jakamattomuus ei kuitenkaan merkitse sitä, että satelliittikanavapaketin tarjoajan tämän välittämisen yhteydessä suorittamat toimet voitaisiin toteuttaa ilman kyseisten oikeuksien haltijoiden lupaa.

Tällaisen luvan tarvitsee muun muassa se, joka käynnistää tällaisen välittämisen tai joka osallistuu siihen saattamalla suojatut teokset tällä välittämistoimella uuden yleisön – eli yleisön, jota suojattujen teosten tekijät eivät ottaneet huomioon, kun he antoivat luvan toiselle henkilölle – saataviin. Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisen satelliittivälityksen yleisölle käynnistää lähetystoiminnan harjoittaja, jonka valvonnassa ja vastuulla ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun. Lisäksi on riidatonta, että kyseinen lähetystoiminnan harjoittaja saattaa näin suojatut teokset pääsääntöisesti uuden yleisön saataviin. Niinpä tämän lähetystoiminnan harjoittajan on hankittava direktiivin 93/83 2 artiklassa tarkoitettu lupa.

Unionin tuomioistuin toteaa myös, että **koska tällaisen satelliittivälityksen yleisölle katsotaan tapahtuvan ainoastaan siinä jäsenvaltiossa, jossa ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun, lähetystoiminnan harjoittajan on hankittava kyseinen lupa ainoastaan tässä jäsenvaltiossa.** Se täsmentää kuitenkin, että määritettäessä tekijänoikeuksien haltijoille heidän teostensa tällaisesta välittämisestä maksettavaa asianmukaista korvausta on otettava huomioon kaikki kyseistä lähetystä koskevat muuttujat, kuten sen todellinen yleisö ja mahdollinen yleisö. Se päättelee tästä, että **silloin, kun osa tästä todellisesta tai mahdollisesta yleisöstä sijaitsee muissa jäsenvaltioissa kuin siinä, jossa ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun, asianomaisten yhteisvalvontayhteisöjen on tarvittaessa löydettävä asianmukaiset ratkaisut kohtuullisen korvauksen takaamiseksi kyseisille oikeudenhaltijoille.**

Unionin tuomioistuin muistuttaa, ettei kuitenkaan voida sulkea pois sitä, että muita toimijoita osallistuu satelliittivälitykseen yleisölle siten, että ne saattavat suojattuja teoksia kyseisen lähetystoiminnan

---

¹ Tiettyjen satelliitin välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin ja kaapeleitse tapahtuvaan edelleen lähettämiseen sovellettavien tekijänoikeutta sekä lähioikeuksia koskevien sääntöjen yhteensovittamisesta 27.9.1993 annettu neuvoston direktiivi 93/83/ETY (EYVL 1993, L 248, s. 15).

harjoittajan tarkoittamaa yleisää laajemmalle yleisölle. Tällaisessa tapauksessa lähetystoiminnan harjoittajalle myönnetty lupa ei kata mainittujen muiden toimijoiden toimintaa. Näin voi olla muun muassa silloin, kun toimija laajentaa niiden henkilöiden joukkoa, jotka voivat saada välitetyt ohjelmat, ja saattaa siten suojatut teokset uuden yleisön saataviin.

Unionin tuomioistuin toteaa käsiteltävässä asiassa, että **direktiivin 93/83** johdanto-osan 5, 14 ja 15 perustelukappaleesta ilmenee, että sen 1 artiklan 2 kohdan b alakohdan **tarkoituksena on varmistaa, että kaikkeen "satelliittivälitykseen yleisölle" sovelletaan yksinomaan siinä jäsenvaltiossa voimassa olevaa tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevaa lainsäädäntöä, jossa ohjelmesignaalit saatetaan satelliittiin johtavaan välitysketjuun. Näin ollen olisi tämän tavoitteen vastaista, jos satelliittikanavapakettien tarjoajan olisi saatava lupa kyseessä olevien tekijänoikeuksien ja lähioikeuksien haltijoilta myös muissa jäsenvaltioissa.**

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden tiedustella niiden käsiteltävänä olevan yksittäisen asian puitteissa unionin tuomioistuimelta unionin oikeuden tulkintaa tai unionin toimen pätevyyttä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa asiaa. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo vastaavalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, jotka käsittelevät samanlaista ongelmaa.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido Euroopan unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Pysykää kuulolla!

